

[L. D. Rasmussen.]

Forhaabentlig fritages jeg for Mistanke om, at jeg af partipolitiske Grunde ønsker, at alt skal være Statsdrift ogsaa paa dette Omraade, thi den højtærede Minister siger om dette Spørgsmaal i Bemærkningerne til Lovforslaget:

„Om end man ikke er blind for de Fordele, som Statens Overtagelse af Fuldbyrdselen af al Frihedsstraf vil muliggøre i Retning af at gøre Fuldbyrdselen mere rationel, mener man dog, at væsentlige Grunde taler for at udskyde Afgørelsen af dette Spørgsmaal.“

Den højtærede Minister er altsaa enig med mig og med den tidligere Justitsminister i, at Statens Eje eller Styre af disse Anstalter vil gøre Straffuldbyrdselen mere rationel. Han viser det ogsaa ved at sige, at han kun vil udskyde Afgørelsen af dette Spørgsmaal. Men hvorfor udskyde? Naar man staaer ved Gennemførelsen af en ny Lov, knæsetter væsentligt nye Principper paa Strafferettens Omraade, er det dog rimeligt, at man gennemfører det, der er nødvendigt, for at det hele kan blive gennemført rationelt.

Jeg anser Straffuldbyrdselen for en lige saa betydningsfuld Akt i Strafferets-spørgsmaalet som den retfærdige Domsafsigelse. Derfor maa der ved Straffuldbyrdselen nødvendigvis skabes størst mulig Sikkerhed for ensartet Behandling i saa vidt mulig ensartede Omgivelser. Der skal ikke alene være Lighed for Loven gennem Domsafsigelsen, men ogsaa gennem Straffens Fuldbyrdselse, der skal være lige langt fra barbarisk Grusomhed og fra valen Blødsødenhed.

Det er jo nemlig bitter Alvor, hvad her er Tale om. Det maa ikke være saaledes, at en dømt kan faa anvist et Asyl eller en mild Stiftelse et eller andet Sted i Landet til Straffudstaaelsen, et Sted, hvor han under ret festlige Former kan tilbringe en kortere eller længere Ferie, en Straffuldbyrdselse, der nærmest tager sig ud som en Parodi, og som meget let kan blive udsat for Latterliggørelse, medens en anden med lignende Straf over Hovedet ved sin Afsoning faar en levende Følelse af, at det virkelig er Alvor.

Jeg ved ikke, hvad det er for vægtige Grunde, der taler for Udskydselen af Spørgsmaalet. Naar den ærede Minister erkender, at Statens Overtagelse af Straffuldbyrdselen i alle Frihedsstraffe er den rationelle Løsning, saa bærer Lovforslaget paa dette Omraade Halvhedens Præg. Jeg kan ikke se det forsvarlige i,

at der søges skabt en Straffelov, der i Spørgsmaalet om Straffastsættelsen og Straffudmaalingen tager vidtgaaende Hensyn til Handling og Individ for at løse denne Del af Strafferets-spørgsmaalet saa rationelt som muligt, naar man samtidig løser det lige saa vigtige Straffuldbyrdselsspørgsmaal irrationelt, stiller sig paa Halvhedens Stade.

Det er som en Følge af denne Halvhed, at Lovforslaget i § 34, 2det Stykke, udelader en Sætning, som findes i den tilsvarende Paragraf i Lovforslaget af 1924. I den nævnte Paragraf er der Tale om Fangernes Pligt til at udføre det Arbejde, der paalægges dem, og i Lovforslaget af 1924 bestemmes det, at Arbejdsudbyttet tilfalder Staten. Denne Sætning er udeladt i nærværende Lovforslag, fordi Straffeanstalterne ikke kræves som Statseje eller sat under dennes Styrelse; men derved vil der sikkert let kunne opstaa Vanskeligheder i den Metode, der anvendes ved Fangernes Beskæftigelse, og der er i Forvejen vistnok ikke det allerbedste System i dette Arbejde.

Jeg vil ubetinget holde paa, at Fangerne skal have Beskæftigelse under Straffudstaaelsen. Al Lediggang, ligegyldigt hvor man træffer den, er demoraliserende. Men det skal være en Beskæftigelse, som vækker Fangernes Interesse for og Lyst til Arbejdet, og den skal være saadan, at det kan være Fangerne til Nytte, naar de en Gang forlader Straffeanstalten, saa vidt dette overhovedet er gør ligt. Men det maa være Haandens Arbejde, noget, der fanger og fastholder deres Interesse. De bør ikke gøres til Led i en Maskine.

Jeg har set Snedkerarbejde i Nyborg Straffeanstalt, der, saa vidt jeg har kunnet bedømme det, vidnede i høj Grad om baade Interesse, Dygtighed og Akkuratess hos de paagældende Fanger, og Husflidsarbejde, der vidnede om megen Interesse, Taalmodighed og Energi. Det er altsaa muligt ved saadan Beskæftigelse at fange Fangernes Interesse, saaledes at de, der skaber det paagældende Arbejde, kan udføre det smukt.

Men jeg saa flere Fanger, der stod i deres Celler og arbejdede i Bogtrykfacet med alene at klappe med en saakaldt Fluesmækker. Dette Arbejde kan ikke i Længden skabe Interesse for Arbejdet, og det vil kun sjældent blive til Nytte for en Fange, naar han forlader Anstalten. Jeg saa en Hurtigpresse med Selvpaa-lægger fare rundt med store Oplag, ganske fabriksmæssigt. En saadan Selvpaa-lægger er et uhyre sindrigt Apparat, der